

Beheerplan Krimpen aan den IJssel

2022-2026

Inhoud

Inhoud	2
Evaluatie	3
Inleiding	3
Evaluatie 2017-2021	3
Beheerdisciplines	6
Verharding	7
Riolering	8
Groen	9
Openbare verlichting	10
Beschoeiingen	11
Duikers	12
Speelvoorzieningen	13
Civiele kunstwerken	14
Klimaatadaptatie	15
Langeland en Oud-Krimpen	15
Meerjarenplanning	16

Evaluatie

INLEIDING

In 2016 is het vorige Integraal Beheerplan opgesteld. De aanleiding hiervoor was destijds een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Investerings met maatschappelijk nut (wegen, parken, openbare verlichting e.d., maar met uitzondering van riolering) moesten met ingang van 2017 verplicht worden geactiveerd. In de gemeente Krimpen aan den IJssel werden investeringen in de openbare ruimte tot 2017 niet geactiveerd. Om de consequenties van deze wijziging in beeld te brengen moesten de onderhoudskosten van de openbare ruimte voor de middellange termijn inzichtelijk zijn.

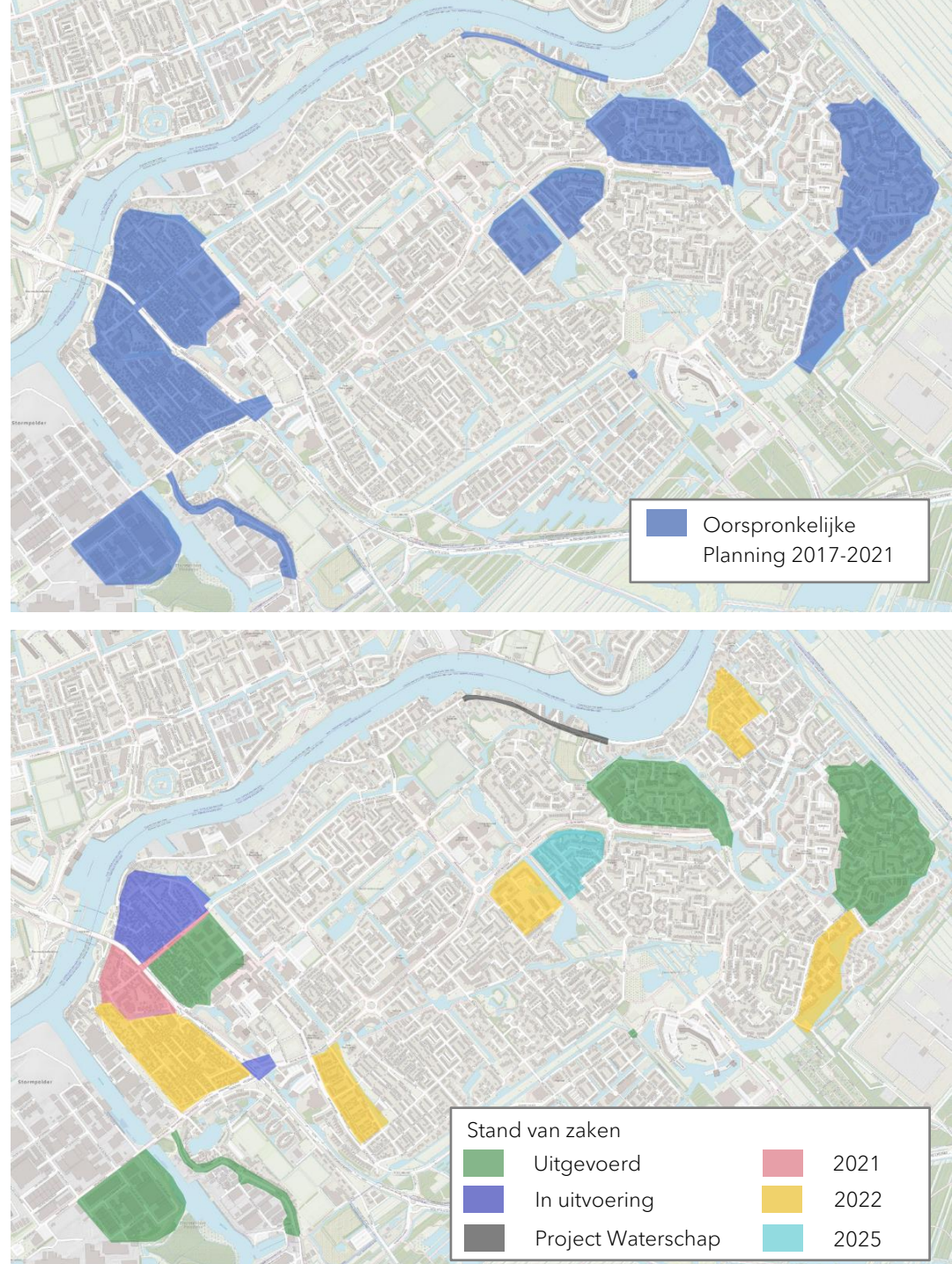
De geplande investeringen voor alle disciplines in de openbare ruimte zijn inmiddels inzichtelijk en worden jaarlijks geactualiseerd. Het Integraal Beheerplan heeft echter toch meerwaarde omdat een totaalbeeld wordt gegeven van het beleid en de investeringen ten aanzien van de openbare ruimte. Daarnaast vindt een evaluatie plaats van de afgelopen 5 jaar.

EVALUATIE 2017-2021

In figuur 1 staat de oorspronkelijke planning voor de reconstructies in de periode 2017-2021 weergegeven en de huidige stand van zaken. Onderstaand is een toelichting per project opgenomen. Indien niet anders vermeld is bij de projecten zowel de buitenruimte als de riolering vernieuwd.

Marathon (gepland 2016)

In dit gehele gebied is riool vervangen en de buitenruimte opnieuw ingericht. Zoals we vanaf 2011 tijdens rioolvervanging doen is er ook gelijktijdig een drainage systeem aangebracht en is de verharding van de

Figuur 1. Oorspronkelijke meerjarenplanning 2016 en stand van zaken

openbare ruimte afgekoppeld. Voor het reguleren van het grondwater is per woningblok een uitlegger aangebracht. Het project is in 2017 afgerond.

Ouverturelaan (gepland 2016)

Een duikerconstructie gaf door verzakkingen problemen voor bussen. In 2017 is de aansluiting van deze duikerconstructie en de totale funderingsopbouw van een klein deel van de Ouverturelaan vervangen.

Lekdijk (gepland 2017)

Bij het verleggen van de primaire waterkering is deze dijk opnieuw verkeersveilig ingericht met aanliggende fietspaden en extra parkeerplaatsen. Ook is in dit project geluidsreducerend asfalt aangebracht om geluidsoverlast bij de aanliggende woningen te beperken.

IJsseldijk (gepland 2017)

In 2017 zijn er rode plateau's aangebracht op de verschillende 'kruisvlakken' op de IJsseldijk om daarmee de verkeersveiligheid in dit 30 km gebied te bevorderen. De komende periode wordt de IJsseldijk gedeeltelijk versterkt en worden de verkeersstromen gewijzigd om de verkeersveiligheid (verkeersluw maken) te verbeteren.

Stormpolder zuid (gepland 2017)

In Stormpolder zuid is de openbare ruimte vernieuwd, riool vervangen, drainage aangelegd en hemelwater afgekoppeld. Er is veel aandacht besteed aan het beter bereikbaar maken van dit gedeelte van het industriegebied Stormpolder.

Prinsessenhof (gepland 2018)

Bij de Prinsessenhof (Oranjesingel) is na herontwikkeling van woningbouw de buitenruimte geheel opnieuw ingericht.

Oud-Krimpen (gepland 2018-2021)

Door een lang inspraak en communicatietraject, het opstellen van een visiedocument en uitgebreide onderzoeken naar alternatieven is het project vertraagd. Intussen zijn twee van de vier deelprojecten uitgevoerd of in uitvoering. Zowel de buitenruimte als de riolering worden vernieuwd.

De Korf (gepland 2018)

Het project is uitgevoerd. De werkzaamheden zijn hierbij ruim een jaar uitgelopen omdat ook de renovatie van het winkelcentrum heeft plaatsgevonden

Langeland (gepland 2018-2024)

In Langeland wordt de buitenruimte en riolering vernieuwd. Het visie document 'Langeland voor de next generation' is belangrijk geweest om bij bewoners draagvlak te creëren voor klimaatadaptieve maatregelen. Het verlagen van groenstroken als mogelijke extra waterberging en halfverharding in parkeervakken zijn daar voorbeelden van. In 2022 wordt fase 4 uitgevoerd.

Zwanenkade, Landzoom, Andante Una Corda (gepland 2020)

Het project is verschoven naar 2025. Onderzocht wordt welke maatregelen er genomen moeten worden om een toekomstbestendige huisvesting te realiseren voor de twee scholen in het plangebied. Dit is een dusdanige ingreep op dit plangebied dat de projecten voor de buitenruimte verschoven zijn.

Steenplaats (gepland 2019)

Het project Steenplaats is samengevoegd met project Drijvermast dat voor 2022 was gepland. In 2022 wordt de riolering in het gehele gebied vervangen, in 2023 wordt herstraat.

Grote Kruising CG Roosweg - Nieuwe Tiendweg (gepland 2020)

De Grote kruising is een essentieel knooppunt in de drukke Algeracorridor. Tienduizenden auto's, scooters, fietsers, voetgangers, bussen en vrachtwagens gebruiken de Grote Kruising intensief. De fundering van de kruising was verzakt, waardoor vervanging noodzakelijk was. Het project is nu in uitvoering. De uitvoering zal doorlopen in 2022. Er zijn extra rijbanen gecreëerd en de fietsroute en busroute zijn gewijzigd (www.degrotekruising.nl).

Gaspeldoorn / Goudenregen (gepland 2021)

Voor dit project is de communicatie met de belanghebbenden gestart. Start van de uitvoering is gepland in het 1e kwartaal van 2022.

Vincent van Goghlaan (gepland 2026)

Dit project is naar voren gehaald doordat er een woningrenovatie werd uitgevoerd en ook de primaire fietsroute als (subsidie) project is opgepakt. Het project is in 2022 gereed.

Beheerdisciplines

De buitenruimte wordt ingedeeld in de disciplines verharding, riolering, groen, openbare verlichting, beschoeiingen, duikers, speelplaatsen en civiele kunstwerken. Voor de buitenruimte als geheel is de ambitie in 2014 vastgelegd en omschreven in het 'Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte'. Kwaliteitsniveau B wordt bij alle disciplines en in alle structuurgebieden toegepast, alleen op de begraafplaatsen hanteert de gemeente kwaliteitsniveau A.

Kwaliteitsniveau B staat voor: "Enige schade doch functioneel. Geen verlies veiligheid. Matig schoon, enige vervuiling maar niet storend".

Jaarlijks wordt op 50 vaste locaties in de gemeente een visuele inspectie uitgevoerd aan de hand van de landelijke norm. De grootste afwijkingen in 2020 zijn geconstateerd bij onkruid in beplanting en op verharding. Daarnaast wijkt de grashoogte regelmatig af van de norm. Vanwege de kale plekken in de beplanting en de soms moeilijk te bereiken plekken bij verharding dient het onderhoud intensiever te worden uitgevoerd. De oneffenheden van verharding en scheefstand van meubilair laten ook grote afwijkingen zien. De komende jaren worden diverse renovaties uitgevoerd om dit te verbeteren. Ook wordt elk jaar alle verharding opgenomen. Van al het 'klein onderhoud' wordt een schade catalogus gemaakt.

Voor 2021 waren de volgende speerpunten benoemd:

- ▣ Opwaarderen looproutes richting winkelcentra en openbare voorzieningen
- ▣ Aansluitingen op bruggen en andere onderheide voorzieningen met een openbaar karakter
- ▣ Voorkomen van plaspvorming rondom kolken
- ▣ Wortelopdruk rondom boomspiegels
- ▣ Obstakel "vrij" invalide opritten

- ▣ Bij herinrichting en omvorming van groen meer variatie aan soorten: vaste planten, heesters en bomen om monoculturen te voorkomen.
- ▣ Meer locaties met bloemrijke kruidenmengsels inzaaien om de biodiversiteit te bevorderen
- ▣ Variatie in beplanting met meer kleur en verschillende bloeitijden verhoogd ook de belevingswaarde van het groen wat door inwoners beter gewaardeerd wordt. Dit passen we toe in reconstructieprojecten zoals in Langeland en Oud-Krimpen.
- ▣ Verhelpen afwijkingen die zijn geconstateerd bij meetlocaties van 2020, voor de categorieën groen, verharding en straatmeubilair.

In de volgende paragrafen wordt per discipline het beleid kort beschreven.

VERHARDING

Beleid

Het benodigd wegonderhoud, als gevolg van zettingen, is vaak de aanleiding voor reconstructie van het openbaar gebied. De ondergrond van Krimpen aan den IJssel is zeer zettingsgevoelig. Door lichte ophoogmaterialen toe te passen wordt getracht zettingen van de ondergrond zoveel mogelijk te beperken. Ook in de toekomst blijft het echter noodzakelijk op te hogen. Gemiddeld wordt rekening gehouden dat éénmaal per 25 jaar een gebied integraal opgehoogd wordt.

De afgelopen jaren is afgestapt van hergebruik van oude materialen en wordt bij alle projecten nieuw bestratingsmateriaal toegepast. Deze overstap is met name ingegeven vanuit ARBO technische overwegingen, zodat machinaal gestraat kan worden. Het uitkomend oude straatmateriaal wordt nu door plaatselijk te breken weer hergebruikt in andere projecten als funderingsmateriaal. In parkeervakken wordt half verharding (grasbetontegels) toegepast om meer hemelwater te kunnen infiltreren.

In 2020 is de Verkeers- en vervoersvisie herzien. In deze visie is beschreven hoe Krimpen aan de IJssel verkeersveilig, intern- en extern bereikbaar en leefbaar blijft. De visie beschrijft per vervoerstype de visie en de gewenste maatregelen.

Areaal

Het huidige wegenareaal van de gemeente Krimpen aan den IJssel heeft een totaal oppervlak van 1.502.621 m². Het grootste deel van de verhardingen (79%) bestaat uit elementen, 20% van de verhardingen bestaat uit asfaltverhardingen en 1% van het areaal bestaat uit halfverharding.

Eenheidsprijzen

Een overzicht van de eenheidsprijzen is weergegeven in onderstaande tabel. Op basis van nacalculaties blijkt dat de huidige eenheidsprijzen nog goed hanteerbaar zijn. Ten noorden van de Nieuwe Tiendweg wordt nog regulier opgehoogd met ophoogzand. De geringe zetting in dit gebied maakt dit veelal goed mogelijk. Ten zuiden van de Nieuwe Tiendweg is de bodemgesteldheid veel meer zettingsgevoeliger. Door het toepassen van lichtere ophoogmaterialen (BIMS of PS-Hardschuim) zijn deze reconstructiekosten aanzienlijk hoger. Door deze manier van ophogen ten zuiden van de Nieuwe Tiendweg wordt de ophoogcyclus ook naar 25 jaar opgerekt. Dat was in het verleden aanzienlijk korter. Op dit moment zijn de materiaalkosten moeilijk in te schatten door grote kostenstijgingen. De komende periode moet blijken of deze kostenstijgingen tijdelijk of structureel zijn.

Type	Maatregel	Kosten [€/m ²]
Asfalt overig	Ophogen/reconstructie	€ 59
Asfalt rijbanen noord	Ophogen/reconstructie	€ 119
Asfalt rijbanen zuid	Ophogen/reconstructie	€ 165
Grastegels	Ophogen/reconstructie	€ 38
Gemengde bestrating noord	Ophogen/reconstructie	€ 103
Gemengde bestrating zuid	Ophogen/reconstructie	€ 139
Keiformaat noord	Ophogen/reconstructie	€ 69
Keiformaat zuid	Ophogen/reconstructie	€ 104
Tegels	Ophogen/reconstructie	€ 36
Waal/dikformaat noord	Ophogen/reconstructie	€ 82
Waal/dikformaat zuid	Ophogen/reconstructie	€ 117
Gemengde bestrating	Verbeteren vlakheid	€ 68
Grastegels	Verbeteren vlakheid	€ 37
Keiformaat	Verbeteren vlakheid	€ 40
Tegels	Verbeteren vlakheid	€ 36
Waal/dikformaat	Verbeteren vlakheid	€ 53

RIOLERING

Beleid

Wanneer de weg opgehoogd of gereconstrueerd wordt, wordt de riolering vervangen als deze 40 jaar of ouder is. Als de riolering jonger is dan 40 jaar, dan wordt de levensduur van de riolering door middel van plaatselijke reparaties opgerekt tot de volgende reconstructiecyclus van het wegbeheer. Riolering wordt met deze methode na 40 tot 65 jaar vervangen. Dit komt goed overeen met de in het GRP gehanteerde gemiddelde levensduur van 50 jaar.

In het GRP 2018-2022 is het beleid ten aanzien van riolering uitgebreid omschreven. Bij vervanging wordt rekening gehouden met de aanleg van een robuust drainagestelsel of een DT(drainagetransport)-riool. Tot 2027 is budget beschikbaar om verhard oppervlak af te koppelen.

Voor 2023 wordt een nieuw GRP (Programma Stedelijk Water) opgesteld. Belangrijk aandachtspunt hierbij zal zijn het klimaatadaptief inrichten van de buitenruimte. Onder andere in Langeland ('the next generation') is reeds ervaring opgedaan met het afvoeren van regenwater naar het oppervlaktewater, zonder toepassing van kolken. Het project Langeland is nader omschreven in het hoofdstuk 'Klimaatadaptatie'.

Areaal

Binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel bevindt zich 204 km riolering. Ongeveer 126 kilometer is vuilwater of gemengde riolering, waarbij hemelwater en afvalwater gezamenlijk wordt ingezameld. Circa 51 km betreft riolering voor de inzameling en het transport van hemelwater. In de laatste jaren is op diverse plaatsen drainage gerealiseerd voor de inzameling van overtollig grondwater. Sinds de laatste jaren worden ook DT-riolen (drainage-transport riolen) toegepast. Deze riolen zorgen zowel voor drainage als voor de afvoer van hemelwater. In totaal wordt 16 km drainageleiding en 11 km DT-riool beheerd.

Eenheidsprijzen

Voor de riolering gelden de volgende uitgangspunten voor de eenheidsprijzen:

- Uitgangspunt zijn de kostenkengetallen van stichting Rioned;
- Er zijn geen kosten toegekend aan de riolering als het gaat om vervanging van wegen.;
- Bij vervanging van een gemengd stelsel wordt een gescheiden stelsel aangelegd;
- Bij vervanging wordt rekening gehouden met de aanleg van een robuust drainagestelsel of een DT(drainagetransport)-riool.

Dit resulteert in eenheidsprijzen zoals onderstaand weergegeven.

Diameter	Rioolvervanging	Aanleg drainage	Afkoppelen	Totaal
300	€ 442	€ 66	€ 177	€ 685
400	€ 497	€ 66	€ 177	€ 740
500	€ 574	€ 66	€ 177	€ 817
600	€ 662	€ 66	€ 177	€ 905
700	€ 883	€ 66	€ 177	€ 1.126
800	€ 994	€ 66	€ 177	€ 1.237
900	€ 1.126	€ 66	€ 177	€ 1.369
1000	€ 1.281	€ 66	€ 177	€ 1.524

GROEN

Beleid

Voor het openbaar groen geldt als uitgangspunt dat wanneer een gebied gereconstrueerd wordt het openbaar groen eveneens vernieuwd wordt.

Voor de periode 2020-2030 is een nieuw Groen beleids- en beheerplan opgesteld. Met name actuele thema's zoals ecologie, klimaat en leefbaarheid hebben hierin een duidelijkere plek gekregen. In het Groen beleids- en beheerplan is een splitsing gemaakt in groenbeleid en bomenbeleid, met een doorvertaling naar groenbeheer en bomenbeheer. In het plan zijn de concrete richtlijnen en handvatten opgenomen voor de ontwikkeling, aanleg en het beheer van het openbaar groen, zodat de groenstructuur aan de volgende facetten voldoet. Het groen in de gemeente is:

- ☐ Karakteristiek
- ☐ Veilig
- ☐ Duurzaam
- ☐ Ecologisch waardevol
- ☐ Recreatief waardevol
- ☐ Leefbaar
- ☐ Klimaatadaptief
- ☐ Beheervriendelijk

Areaal

Het totaalareaal aan groen bedraagt 1.005.000 m². Daarnaast wordt 342.000 m² aan overige watrgang en 398.000 m² aan hoofdwatrgang beheerd. In het openbaar gebied worden ruim 11.000 bomen beheerd.

Eenheidsprijzen

Voor het groenbeheer worden de eenheidsprijzen gehanteerd zoals in onderstaande tabel is weergegeven. In de eenheidsprijzen is rekening gehouden met grondverbetering ter bevordering van de groei van het openbaar groen. Deze eenheidsprijzen hebben als basis gediend voor het

opstellen van de Meerjarenplanning Beheer Openbare Ruimte 2021-2031. Een recente aanbesteding voor het groenonderhoud laat echter een behoorlijke prijsstijging zien.

Maatregel	Prijs (€)	Eenheid [-]
Vervangen boom	€ 673	Stuk
Vervangen gazon	€ 7	m2
Vervangen ruw gras	€ 7	m2
Vervangen bodembedekkende heesters	€ 35	m2
Vervangen heesters/bot. rozen	€ 35	m2
Vervangen vaste planten	€ 38	m2
Vervangen haag	€ 31	m2
Vervangen bosplantsoen	€ 16	m2

OPENBARE VERLICHTING

Beleid

Voor de openbare verlichting geldt als uitgangspunt, net als bij het openbaar groen, dat de verlichting vervangen wordt als het betreffende gebied gereconstrueerd wordt.

De komende periode wordt een nieuw beleidsplan openbare verlichting opgesteld. Het bestaande beleidsplan is gedateerd en er is de afgelopen jaren veel veranderd op het gebied van duurzaamheid en de omgang met energie. In het beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt wat de gemeente nastreeft ten aanzien van lichtkwaliteit, veiligheid en energie(besparingen) en worden de kwaliteit en de benodigde investeringen in beeld gebracht.

Op gebied van duurzaamheid is Krimpen aan den IJssel een vooruitstrevende gemeente. Dit uit zich door het toepassen van energiezuinige lampen en streven naar 100% recyclebare armaturen. Afgelopen periode is een inhaalslag gemaakt met het vervangen van verouderde masten en armaturen. In de meerjarenplanning wordt rekening gehouden met toepassen van LED verlichting. De openbare verlichting wordt conform politiekeurmerk aangelegd.

Areaal

Het totaal aantal lichtmasten binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel bedraagt 7.817 stuks.

Eenheidsprijzen

Per lichtmast wordt rekening gehouden met een eenheidsprijs van € 2.200 per lichtmast. Dit is inclusief armaturen en eventuele kosten voor de stroomaansluiting. De aanbesteding voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting vindt in 2022 opnieuw plaats.

BESCHOEIINGEN

Beleid

Voor vervanging van de beschoeiing geldt als uitgangspunt dat de beschoeiing vervangen wordt als het betreffende gebied gereconstrueerd wordt.

Areaal

De totale lengte beschoeiingen binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel bedraagt bijna 71 km. Hierin zijn de beschoeiingen van particulieren niet opgenomen.

Eenheidsprijzen

Voor het vervangen van de beschoeiing wordt een eenheidsprijs gehanteerd van € 105/m. De eenheidsprijs is naar boven bijgesteld omdat alleen nog kunststof beschoeiingen worden toegepast.

DUIKERS

Beleid

In 2017 is voor de duikers een nieuw beleids- en beheerplan geschreven. Het vervangen van duikers is vaak onderdeel van een reconstructie van een woongebied. De duikers in het betreffende gebied worden gereconstrueerd, gerenoveerd of vervangen. De keuze is afhankelijk van de technische staat, de huidige capaciteit en het al dan niet voldoen aan de wettelijke kaders.

Bij opstelling van het beleidsplan duikers zijn ook alle duikers geïnspecteerd. De algemene conditie van de geïnspecteerde duikers is redelijk tot goed te noemen. Het voornaamste schadebeeld is het dichtslibben van de duiker, door verzakking.

Er is jaarlijks budget beschikbaar om de duikers te inspecteren en te onderhouden. Voor vervanging en reconstructie van duikers is budget opgenomen in de meerjarenplanning. Dit budget is afhankelijk van de planning en per jaar bepaald

- 2023: € 33.000
- 2026: € 58.000
- 2027: € 11.000
- 2028: € 34.000
- 2029: € 34.000

Areaal

De gemeente beheert 114 duikers met een totale lengte van 2,6 km.

Eenheidsprijzen

De eenheidsprijs voor het vervangen van een duiker bedraagt € 700/m.

SPELVOORZIENINGEN

Beleid

In het Uitvoeringsprogramma 2019-2022 'Spelen, Bewegen en Ontmoeten' is het beleid ten aanzien van speelvoorzieningen opgenomen. Het uitvoeringsprogramma zet in op een transformatie van de speelruimte. Minder van hetzelfde en juist meer variatie. Meer aandacht voor spelen in het groen, vrolijke speelpleintjes, goede sportplekken, speelroutes en uitdagende buurtplekken om samen te spelen, bewegen en elkaar te ontmoeten. Om hier te komen, wordt op 66 van de 115 plekken een ingreep uitgevoerd. Dit is op basis van het renovatieprogramma van de openbare ruimte en de verwachte vervangingsjaren op basis van de veiligheidsinspectie.

Naast de voorgestelde vervangingen zijn er een aantal voorstellen uitgewerkt die als impuls kunnen dienen voor de speelruimte. De volgende impulsen zijn voorgesteld:

- ▢ Tweede kunstgrasveld
- ▢ Freerun Park (diverse locaties)
- ▢ Natuurlijke speeltuin
- ▢ Sportstimulatie in de buitenruimte

Areaal

115 speellocaties.

Budget

Voor de voorgestelde vervangingen en omvormingen van speellocaties is een investeringskrediet beschikbaar van € 1.066.000 voor de jaren 2019-2022.

CIVIELE KUNSTWERKEN

Beleid

De gemeente beschikt over een actueel beleidsplan Civiele Kunstwerken voor de periode 2020-2024. Uit dit beleidsplan volgt dat het areaal goed op orde en veilig is. Ruim 90% van het areaal voldoet aan het gewenste kwaliteitsniveau (B).

Het kunstwerkbeheer is een beheerdiscipline die minder relatie heeft met een reconstructie of ophoging van het openbaar gebied. De bruggen worden op basis van leeftijd en kwaliteit vervangen of gerenoveerd.

Areaal

Het areaal bestaat uit:

- De drie grote civiele kunstwerken: de aanbrug van de Algerabrug, de Stormpolderbrug en de Wethouder Hogendijktunnel.
- 135 kleinere kunstwerken, voornamelijk vaste bruggen.

Budget

De jaarlijkse exploitatie voor het onderhoud/renovatie van bruggen is € 63.500. Recent zijn de vervangingsbudgetten van een aantal jaren samengevoegd vanwege de vervanging van een kostbare brug tussen de Populierenlaan en de Burgemeester Lepelaarssingel (€ 93.000). Voor 2023/2024 is een vervangingsinvestering van € 103.000 beschikbaar.

Klimaatadaptatie

Door klimaatverandering hebben we te maken met heftigere regenbuien, langere droge periodes, meer en hetere zomerse dagen en een grotere kans op overstromingen. Bij de projecten in de buitenruimte wordt veel aandacht besteed aan klimaatadaptatie. Kenmerkend hierbij is dat klimaatadaptatie discipline overstijgend is. De klimaatadaptatie kan zich richten op verbetering van de hydraulische capaciteit van het riool, regulering van het grondwater door aanleg van drainage, vergroening van de buitenruimte of toepassing van bijvoorbeeld waterpasserende verharding. In de investeringen voor de komende jaren is apart rekening gehouden met klimaatadaptatie.

LANGELAND EN OUD-KRIMPEN

In het project Langeland heeft klimaatadaptatie veel nadruk gekregen. De groene as door de wijk wordt een klimaat-pad met allerlei speelse aanduidingen om plekken te duiden en informatie te geven. Langs de route zijn afwisselend speelvoorzieningen en zitmogelijkheden. Bij de woonstraten wordt het openbaar groen verlaagd en functioneert als infiltratieplek voor het hemelwater. Het water uit de openbare ruimte en van de woningen wordt via open goten hiernaar toe geleid. Met beplanting welke geschikt is voor deze omstandigheden wordt er meer kleur en fleur aangebracht. Dit verhoogt de attractieve waarde en is goed voor insecten, zoals bijen. De auto's staan geparkeerd op half verharding, zodat hier ook makkelijk water kan infiltreren en het bijdraagt aan het groenbeeld.

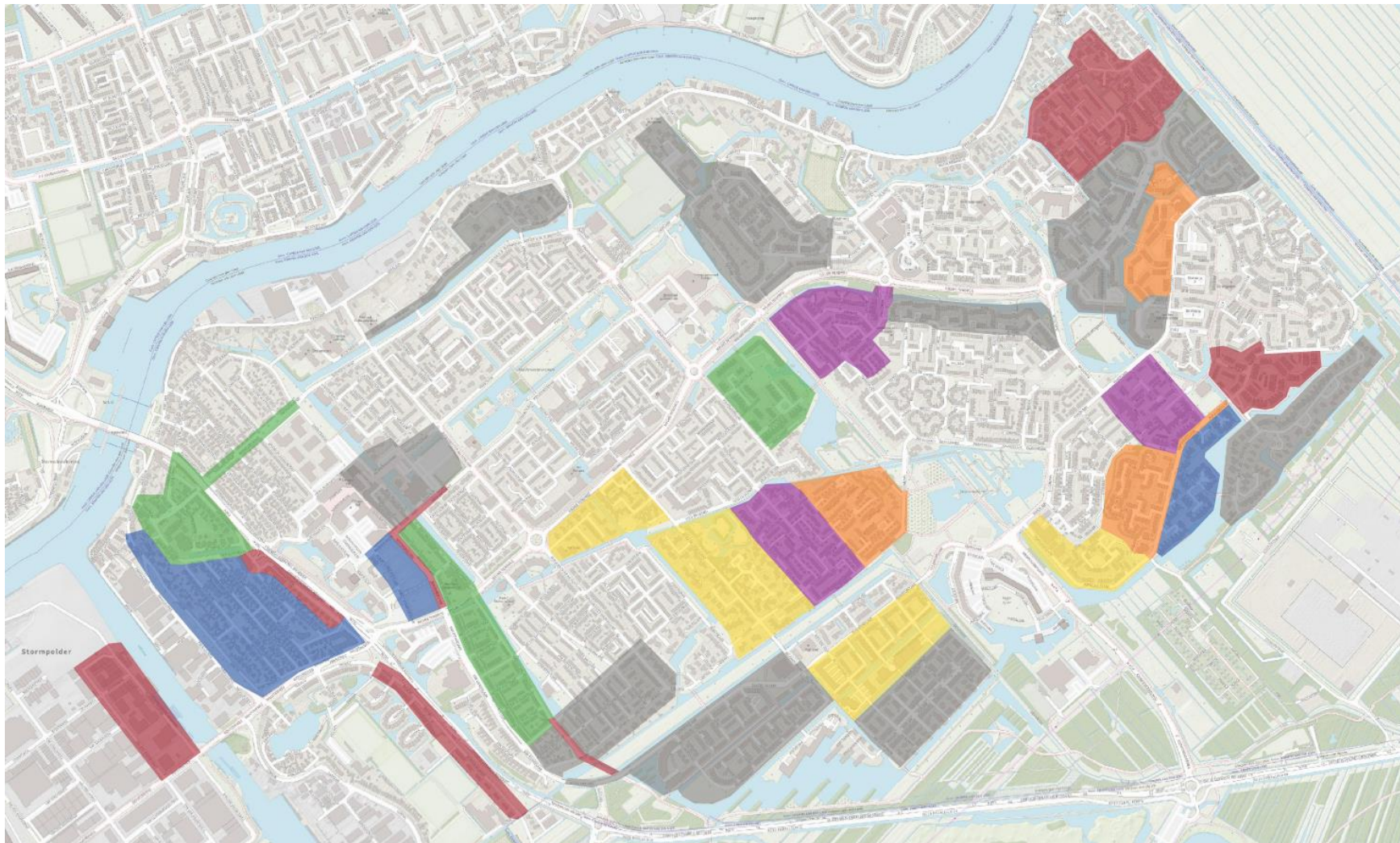
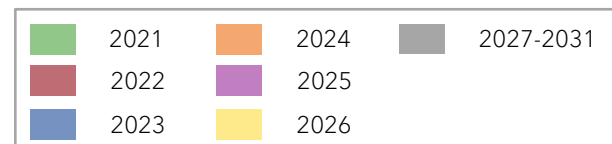
Dezelfde principes zijn gehanteerd in Oud-Krimpen. In de Noorderstraat wordt de middenberm verdiept en geschikt gemaakt voor infiltratie van hemelwater. De diverse pleinen in de wijk lenen zich bij uitstek voor het realiseren van verschillende typen waterpleinen. Door een deel van het plein lager aan te leggen en het water uit de openbare ruimte hiernaar toe

te leiden, wordt extra (droge) berging gerealiseerd. Na de bui kan het water vertraagd worden afgevoerd op het oppervlaktewater. Bij droge periodes is het een aantrekkelijke speelvoorziening of openbare ruimte.

Meerjarenplanning

In figuur 2 is de meerjarenplanning voor de komende 10 jaar weergegeven. Voor alle projecten geldt hierbij een gemiddelde doorlooptijd van 3 jaar, inclusief voorbereiding, communicatie en uitvoering.

Figuur 2. Meerjarenplanning 2021-2031

De komende 5 jaar zijn de volgende projecten in uitvoering of worden opgestart:

Planjaar/start voorbereiding	Straat
in uitvoering	Vincent van Goghlaan (fase 1)
in uitvoering	Oud Krimpen (deelgebied 2)
in uitvoering	Langeland fase 3
in uitvoering	Boerhaavelaan 1e fase
2021	Goudenregen
2021	Boveneind
2021	Vincent van Goghlaan (fase 2)
2021	Langeland fase 4
2022	Van der Giessenweg
2022	Boerhaavelaan 2e fase
2022	Verbindingsweg (fietsstraat)
2022	Rotterdamseweg (fietsstraat)
2022	Oud krimpen (deelgebied 3)
2022	Langeland fase 5
2023	Centrum-Zuid
2023	Oud Krimpen (deelgebied 4)
2024	Langeland fase 6
2024	Weegbree
2024	Lavendel
2025	Andante
2025	Langeland fase 7
2025	Ratelaar
2026	Una Corda
2026	Langeland fase 8
2026	Stad en Landschap
2026	Landgoed Eikenrode
2026	Vrijhof

In figuur 3 zijn de totale kosten per jaar per discipline weergegeven. Ook hierbij geldt dat de geplande investering in een bepaald jaar, in werkelijkheid over gemiddeld 3 jaar wordt verdeeld.

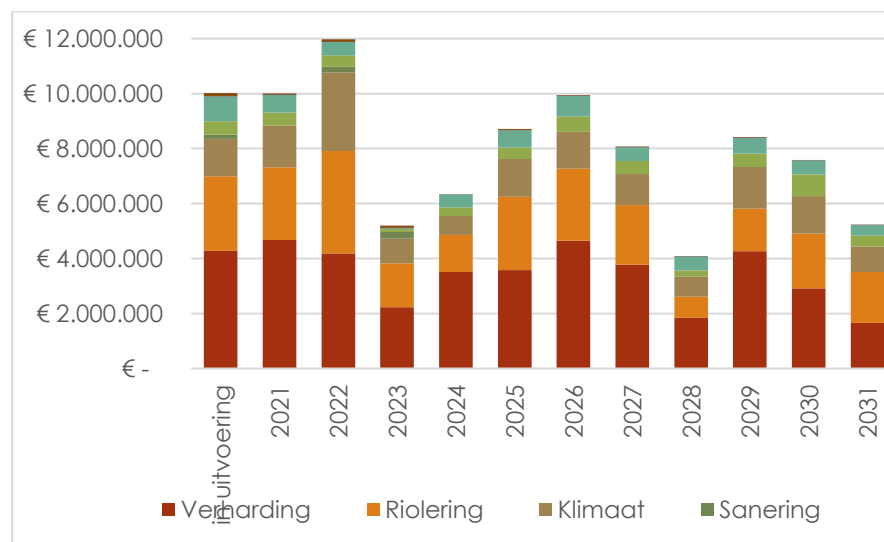
De huidige marktontwikkeling is op dit moment lastig in te schatten. Bij de recente aanbesteding van het onderhoud van het openbaar groen is een

behoorlijke prijsstijging zichtbaar. In 2022 zal er ook een aanbesteding van de openbare verlichting plaatsvinden. Ook diverse materialen zoals PVC buizen zijn enorm in kosten gestegen. De basis van deze financiële paragraaf is de recent vastgestelde meerjarenplanning Beheer Openbare ruimte. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd zodat ook de verschillende prijsstijgingen van projecten op basis van nacalculatie kan worden aangepast.

De gemiddelde investering per jaar per discipline bedraagt:

Verharding:	3,5 miljoen
Riolering:	2,1 miljoen
Klimaat:	1,3 miljoen
Groen:	0,4 miljoen
Verlichting:	0,5 miljoen
<u>Sanering, Spelen en Verkeer</u>	<u>0,1 miljoen</u>
Totaal	7,9 miljoen

Hierbij ligt het zwaartepunt in investeringen in de eerst komende 5 jaar. In vergelijking met het vorige beheerplan is in dit beheerplan meer aandacht voor klimaatadaptatie. Dit vertaalt zich ook in een jaarlijkse investering van meer dan € 1,0 miljoen.

Figuur 3. Investeringskosten per jaar per discipline